

Motion till riksdagen 2012/13:Ub231

av Eva Flyborg (FP)

Nationell strategi för rymdverksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om etableringen av en nationell strategi för rymdverksamhet.

Motivering

I maj i år levererade den första privatutvecklade och privatägda rymdraketen livsmedel och förnödenheter till den internationella rymdstationen ISS. I och med detta har utvecklaren SpaceX, som grundats 2002 av miljardären Elon Musk, tagit steget mot att på allvar vara en inflytelserik aktör inom internationell rymdverksamhet. Att rymdverksamhet blir allt mer influerad av privata initiativ är ett välkommet steg. Från att under 1900-talet varit dominerad av de dåvarande supermakterna ser vi nu en allt mer expanderande industri med tiotusentals högkvalificerade arbetstillfällen runt om i världen. Rymdbaserade varor och tjänster, såsom tv-sändningar, väderprognoser, navigationstjänster och mobiltelefoni är idag en självklar del av vårt dagliga liv.

Ett flertal tillväxtkritiska samhällssektorer är engagerade i rymdverksamhet och därmed också påverkade av svenska prioriteringar av rymdsatsningar. Rymdverksamhet är idag en integrerad del av innovationssystemet och en förutsättning för flera forsknings- och teknikutvecklingsområden, såsom miljö- och klimatforskning. De industriföretag som utvecklar och bygger rymdbaserad infrastruktur såsom instrument, satelliter och raketer är betydande arbetsgivare och driver avancerad teknologikutveckling med betydande spin-offeffekter. Även för de företag och andra aktörer som använder, vidareförädlar och marknadsför rymdbaserade varor och tjänster kommer våra rymdprioriteringar spela stor roll. Ett intressant framtida område är också den kommande industrin för rymdturism, där undersökningar visar att det finns ett

Fel! Okänt namn på

stort intresse och en omfattande betalningsvilja för privata bemannade rymdresor.

Sveriges rymdsatsning per capita uppgår idag endast till 75 % av genomsnittet i Europa. Detta till trots är Sverige en av världens ledande rymdnationer inom ett flertal områden. Att Christer Fuglesang den 9 december 2006 blev den förste svensken i rymden är ett av många exempel på svenskt deltagande i internationella rymdprojekt.

För att säkerställa goda konkurrensmöjligheter för Sverige och vår framtida ledande position inom rymdindustrin såväl som den spirande kommersiella rymdturismindustrin behövs en samlad nationell rymdstrategi för Sverige. På grund av de långa ledtiderna, de stora investeringarna och tillämpningen av spjutspetsteknologi är rymdnäringen präglad av ett stort behov av långsiktighet. Som exempel på detta kan nämnas det svenska arbetet med klimatforskningsprojektet STEAMR inom ramen för Esas föreslagna missionen Premier. Projektet som inleddes 2005, drivs av företag och akademi i nära samarbete och är av stor vikt för svensk rymdnäring. Speciellt i Göteborg har därmed den svenska rymdnäringen fått ett lyft och skapat många nya jobb. Man kan därmed kalla Göteborg för Sveriges ”rymdhuvudstad”. För att säkerställa internationella investeringar och binda upp den nödvändiga kompetensen är förutsägbarhet av regeringens åtaganden av central vikt.

Rymdnäringen befinner sig således i ett kritiskt skede, där långsiktighet i statens styrning krävs för att privata entreprenörer ska kunna bidra till en effektiv utveckling av rymdverksamheten. Det är därför bra att regeringen i årets budgetproposition uttalar att tillgång till och utnyttjande av rymden är en central förutsättning för många viktiga samhällssektorer för avancerad forskning och utveckling av innovationer och spjutspetsteknik och därigenom för svenskt näringsliv. Likaså är det tillfredsställande att anslaget till rymdforskning ökar med 75 miljoner kronor år 2013. Under åren 2013–2016 får därmed rymdforskningen ca 350 miljoner kronor om året i anslag.

Regeringen bör därför utvärdera både kommande behov och möjligheter för svensk rymdverksamhet de kommande 15 åren. Denna utvärdering bör följas av en långsiktig strategi och resurssatsning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 2 oktober 2012

Eva Flyborg (FP)